

Levende taalmachine: woordbenoemen

Lesdoel: ik kan zelfstandig naamwoord, werkwoord, lidwoord, voorzetsel en bijvoeglijk naamwoord herkennen in een zin.

Levende taalmachine

Nodig: stoepkrijt, beweegposters

Verdeel de groep in tweetallen. Verdeeld over het plein worden de afkortingen ZNW, WW, LW, VZ en BNW opgeschreven. Ieder tweetal krijgt een aantal kaartjes (afhankelijk van de groepsgrootte) met een zin en kiest een startplek op het plein. Één speler van het tweetal leest de zin op een kaartje voor. Een woord in de zin is oranje gekleurd. De andere speler benoemt hardop welke woordsoort dit is. Het tweetal rent vervolgens naar de plek op het plein waar die afkorting staat. Hier ligt ook een beweegposter met een beweging. De ander controleert het antwoord (staat achterop het kaartje). Is het goed dan voeren ze de beweging uit en gaan ze terug naar hun startplek. Daar worden de rollen omgewisseld. De ander leest de nieuwe zin. Als de kaartjes goed zijn uitgevoerd, draaien ze de stapel om (hier staan nieuwe zinnen). Alle zinnen geoefend, dan wisselen ze van kaartjes bij een ander tweetal of de leerkracht.

stop-dans

Nodig: muziekbbox, beweegposters

Zoek een ruimte waar de spelers kunnen bewegen. Spreek vooraf af welke beweging bij welk woordsoort hoort, je kunt hierbij gebruik maken van de beweegposters. *Bijv.*

werkwoord = squat. Alle spelers krijgen een kaartje met daarop een zin. Zet de muziek aan. Als de muziek stopt, zoek je een andere speler. Lees de zin van de ander hardop voor en benoem welk woord oranje gekleurd is. Voer samen de beweging uit, die hoort bij deze woordsoort. Doe dit ook bij de andere zin. Wissel daarna van kaartje en de muziek gaat weer aan.

breng 'm weg

Nodig: parcoursonderdelen, bakjes, pion

Zoek een plek met veel bewegings-ruimte. Leerlingen bouwen vijf verschillende parcoursen. *Bijv. sportladder, pionnen, spring op de gele rondjes.* Vooraan ieder parcours wordt een afkorting geschreven ZNW, WW, LW, VZ en BNW en wordt een 'nadenk'-pion neergezet. Aan het eind van ieder parcours staat een bakje en een controleur. De spelers pakken een kaartje, lezen de zin en gaan naar de nadenkpion. Welke woordsoort is het oranje gekleurde woord? Kies het juiste parcours. Aan het eind lezen ze de zin voor en lichten toe waarom het die woordsoort is. De controleur checkt of het klopt (achterop het kaartje), hij/zij wordt vervolgens speler.

interactieve bal Nodig: bal met insteekhoesjes (3x), beweegposters

Verdeel de leerlingen over twee of drie groepen. Iedere groep maakt een kring.

In alle ballen stop je in de 18 vakjes kaartjes met zinnen. Spreek af welke beweging bij welk woordsoort hoort, je kunt hierbij gebruik maken van de beweegposters. *Bijv. bijvoeglijk naamwoord = zijwaarts buigen.* De bal komt in de kringen in het spel. Noem de naam van een speler en gooi de bal. De leerling die de bal vangt leest de zin hardop voor en herhaalt vervolgens het oranje woord. Hij/zij benoemt welke woordsoort dit is. De andere spelers herhalen dit, terwijl ze de beweging uitvoeren.